

ALS JE WAKKER WORDT,
BEGINT JE NACHTMERRIE

SLAAP
MAAR
ZACHT

Linda Jansma

DE CRIME COMPAGNIE

Dit was niet de bedoeling geweest. Jij had nooit het onderwerp mogen worden van deze strijd. Ik had je daarvoor zo graag willen behoeden. Maar ik faalde. En ineens stond ik daar. Op die boot; mijn handen achter mijn rug gebonden. Machteloos. Het zweet parelde op mijn voorhoofd; mijn blik schoot van de man recht voor me naar de iets kleinere daar schuin achter, en weer terug. Niemand had me verteld hoe het zou zijn. Om de dood in de ogen te kijken. Ik had er van alles van verwacht, maar niet dat die vent eruit zou zien als een klerkast van twee meter tien, zonder nek, met heel kleine oogjes die me koud en gevoelloos opnamen, en met een automatisch geweer als de moderne versie van de zeis in zijn handen. Maar misschien kwam dat ook wel doordat ik wist wat er ging gebeuren. Het was over en uit. Einde verhaal. En jou zou ik nooit meer zien.

Op dat moment besepte ik dat alles wat er de laatste jaren in mijn leven gebeurd was een vlucht had genomen nadat ik jou voor het eerst in mijn armen sloot. Voor jou had ik alles gedaan. Voor jou had ik keuzes gemaakt die niet verstandig waren. Voor jou wilde ik sterven.

Ik wilde iets zeggen, maar de woorden kwamen niet over mijn lippen. Het had ook geen zin meer. Alles wat ik zou zeggen, was te veel. Zou hem alleen maar doen lachen. Hém: de autoritaire man die voor me stond.

Mijn blik ging over het water rondom het enorme luxe jacht. Er waren geen golven, weinig wind; het wateroppervlak was na-

genoeg rimpelloos. Maar ook eindeloos, wat de indruk wekte dat we daar alleen op zee ronddobberden. Wat misschien ook wel zo was. Vervolgens keek ik weer naar h em en zag dat hij grijnsde. Ik had gezworen die grijns nooit meer te hoeven zien, maar het was allemaal anders gelopen.

De man schudde bijna meewarig zijn hoofd en snoof luid. Het leek alsof hij nog wat wilde zeggen, maar in plaats daarvan gebaarde hij naar de kleerkast, draaide zich om en liep naar de openstaande deur van de kajuit.

Fuck!

De kleerkast richtte zijn wapen op mij en nam me met zijn kleine kraalooigjes geamuseerd op. Hij ging het doen. Natuurlijk ging hij het doen. Schieten. Die gorilla deed alles wat hem werd opgedragen. Zeggen dat ik misschien een oplossing had zou geen effect meer hebben. Of wel, natuurlijk.

‘Luister,’ zei ik gehaast. ‘Ik begrijp het. Laten we een deal sluiten. Misschien kunnen we...’

Het geweesalvo galmde over het water en maakte een einde aan wat ik zeggen wilde. Het maakte een einde aan alles.

TWINTIG JAAR LATER

MAANDAG

LAATSTE DAGDIENST

Caristiena keek omhoog naar de letters boven de ingang van het ziekenhuis. Wie had ooit gedacht dat haar opleiding nog eens van pas zou komen? Haar moeder had erop gestaan dat ze verpleegkunde ging studeren en zij had het gewoon gedaan. Iets anders had toch geen zin meer; niet sinds...

Ze slikte en vermande zich. Niet sentimenteel worden. Om hem was ze hier. Voor hem ging ze doen wat ze van plan was. Ze ademde diep in en stapte door de schuifdeuren. De warmte in de verlichte ziekenhuishal viel als een deken over haar heen. Het contrast was groot met de temperatuur buiten, die dicht tegen het vriespunt lag.

Snel deed ze haar sjaal af en koos de route naar de intensive care. Voor ze van huis vertrok had ze op internet al het een en ander nagezocht over de afdeling. Het ziekenhuis kende er twee: ic-B en ic-C. Zij moest op B zijn. Ze drukte op de knop van de lift en wachtte. Ze moest naar de zevende verdieping.

In de lift knoopte ze haar jas los. Nog even en het ging beginnen.

Leven is als sneeuw, je kunt het niet bewaren. Maud van Oort dacht aan het liedje van Herman van Veen toen ze de kamer van Tom binnenliep. Morgen lag hij hier zeven weken. Zeven weken

waarin er geen enkel contact met hem kon worden gemaakt.

Ze dacht terug aan de avond dat hij hier werd binnengebracht. Hij zag eruit alsof hij de ochtend niet zou halen; veel gebroken botten, gescheurde milt, klaplong, verbrijzelde benen, verbrijzeld borstbeen, schedelfractuur... Ze hadden tijdens een urenlange operatie niet eens alles kunnen herstellen, daar waren nog enkele vervolgooperaties voor nodig geweest. Ondertussen lag hij al die tijd aan de beademing en vanwege nierfunctiestoornissen aan de dialyse. Het hersenletsel dat hij had opgelopen was ernstig, waardoor hij nog steeds in een coma verkeerde. Het ongeluk dat hem voor dood langs de kant van de weg had doen belanden, had niemand gezien; de dader was doorgereden. Tom werd gevonden door een stel studenten die half beschonken naar huis waren gefietst. Gelukkig hadden ze 112 gebeld.

Haar blik ging geroutineerd over de machines rondom het bed. ‘Het stormt buiten,’ zei ze hardop, terwijl ze de informatie op de apparatuur checkte: bloeddruk, hart- en ademhalingsfrequentie, saturatie, lichaamstemperatuur. ‘Wie weet wordt dit wel de eerste najaarsstorm van dit jaar.’

Ze draaide zich naar Tom en controleerde de tracheostoma, de beademingsbuis. Alles was in orde. Ze schikte de kussens in zijn rug en haar ogen vonden die van hem. Niets ziend, starend. Sommige mensen, vooral naasten van comapatiënten, vonden het akelig om te zien. Te weten dat hun dierbare zo ver weg was, en dan toch met geopende ogen voor zich uit keek. Ze kon zich dat wel voorstellen; zelf was ze er inmiddels aan gewend. Tom had geen naasten die zich er iets van konden aantrekken; niemand wist of die er wel waren. Ze wisten niet eens hoe Tom werkelijk heette. Hij was binnengebracht als onbekende, zonder papieren. De politie had geprobeerd zijn identiteit te achterhalen, er waren opsporingsberichten verspreid, maar niets had geleid naar zelfs maar zijn naam. Maud was hem Tom gaan noemen en uiteindelijk noemde iedereen op de ic hem zo.

Ze zuchtte. Nog even en hij zou de afdeling verlaten; hij kon niet eeuwig hier blijven, hij zou naar een verpleeghuis worden gebracht. Diep vanbinnen vond ze dat jammer; op de een of andere manier was haar band met Tom hechter geworden dan eigenlijk in haar werk verantwoord was. Veel patiënten overleden op de ic; het was voor het zielenheil van de verpleegkundigen beter om geen band te ontwikkelen en doorgaans deed zij dat ook niet. Maar Tom... Hij was anders. Hij was omgeven met een waas van geheimzinnigheid. Wie was hij? Iemands echtgenoot? Vader? Broer, zoon? Ze schatte hem een jaar of vijftig, dus huisvader was niet ondenkbaar. Hoewel je dan toch wel zou verwachten dat iemand naar hem op zoek zou zijn of gehoor zou hebben gegeven aan de opsporingsberichten.

‘Ik hou wel van wind,’ ging ze verder, terwijl ze zoals elke dag zijn bewustzijn checkte volgens de EMV-score. *Eye movement*: 4 (spontaan geopende ogen), *Motor response*: 1 (geen reactie op pijn prikkel), *Verbal response*: tracheostoma, dus sowieso niet in staat om te spreken, al zou hij dat willen. ‘Volgens mij ben jij er ook wel een type voor,’ zei ze. ‘Een straffe wind die door je haren blaast en je bijna de adem beneemt. Al mag het wat mij betreft wel stoppen met regenen.’

Ze checkte de infusen. Ze zaten nog goed en pas na het wassen zouden de pleisters worden vervangen. Ze rondde haar check-up af en draaide zich naar Tom. ‘Nou,’ zei ze. ‘Tijd voor de opfrisbeurt!’

Richard Valentijn kon niet tegen onafgeronde zaken. Vanaf zijn eerste dag als agent had hij ernaar gestreefd alles wat er tijdens zijn werk op zijn pad kwam tot een goed einde te brengen. Dat dat een utopie was, had hij vrij vlot ondervonden; nog in zijn eerste jaar

kreeg hij te maken met een dode vrouw van wie de identiteit nooit achterhaald werd. En ook die van haar moordenaar niet.

Het was niet bij die ene keer gebeven. In de jaren daarna had hij aan enkele zaken meegewerkt die als cold case in de archieven eindigden. En nu was hij rechercheur en zat hij verdomd nog aan toe wéér midden in een zaak die geen oplossing leek te hebben.

Richard staarde naar de foto op zijn beeldscherm. Een onbekende man, gevonden langs de kant van de weg, bewusteloos, zwaargewond, zonder enige bezittingen, op een gouden ketting na – geloof, hoop en liefde. Hoe algemeen kon het zijn. Hij had liever een rijbewijs aangetroffen, of een ID-kaart.

De artsen in het ziekenhuis hadden na onderzoek gesteld dat de man was aangereden – waarschijnlijk door een auto die een flinke snelheid moest hebben gehad – en voor dood was achtergelaten. Een zogeheten hit-and-runongeluk. Het gebeurde vaker, dat wist hij ook wel; meer dan hem lief was. Maar in vrijwel alle gevallen was er een identiteit te achterhalen. Deze man was echter nog steeds niet geïdentificeerd. Al was er misschien niemand die hem miste, iedereen verdiende het om bij naam te worden genoemd, ook als je, zoals deze man, misschien nooit meer wakker zou worden.

Eigenlijk moest hij de zaak laten rusten; er was te weinig tijd en te weinig mankracht om er langer mee bezig te zijn, had zijn chef gezegd. Maar toch... Het zat hem dwars en dus bleef hij met de zaak bezig. Hij dacht aan de verpleegkundige die hem steeds zo behulpzaam was als hij langsging om te informeren hoe het met de man was. Ze was vriendelijk en had iets weg van zijn overleden vrouw Anna.

Meestal was er geen verandering in de situatie en stiekem hoopte hij daar ook steeds op. Het gaf hem een reden om steeds opnieuw langs te gaan en met de verpleegkundige te praten. Hij voelde kriebels in zijn buik als hij haar zag. Misschien was het niet professioneel, dat wist hij best. Maar natuurlijk had hij er ook

alles voor over om deze zaak tot een goed einde te brengen. Zo had hij zijn chef overgehaald nog een laatste keer te proberen familie of vrienden van het slachtoffer te vinden en na goedkeuring – en zijn belofte dat hij bij onvoldoende resultaat de zaak dan echt zou laten rusten – had hij contact gezocht met het tv-programma *Opsporing Verzocht*. Morgenavond zou hij op televisie komen en hij hoopte dat het wat zou opleveren, vooral omdat ze niet veel hadden om op terug te vallen; ze hadden niet eens een fatsoenlijke foto.

Richard bestudeerde voor de zoveelste keer het zwaar gehavende gezicht van de onbekende man op de foto in het dossier. ‘Wie ben je toch?’ fluisterde hij.

‘Nog bezig?’ klonk het naast hem.

Hij keek op naar zijn collega, Eefje. Samen met haar zat hij als enige nog op de zaak. Niet dat hij dat heel erg vond; hij mocht haar graag.

‘Morgen komt onze John Doe in *Opsporing Verzocht*,’ zei hij. ‘Ik ben benieuwd of het nog wat oplevert. Denk je dat we het ziekenhuis moeten inlichten?’

‘Dat hun patiënt op televisie komt? Waarom?’

‘Nou,’ zei hij. ‘Je hebt altijd van die sensatiezoekers die daar misschien langsgaan of zo.’

‘Die komen toch de ic niet op?’ vroeg Eefje.

Hij haalde zijn schouders op. ‘Dat weet je nooit.’

‘Oké, dan moeten we maar even bellen.’

‘Ik ga er liever persoonlijk heen,’ zei Richard terwijl hij Eefjes verbaasde blik vermeed.

‘Caristiena Stefano?’ De hoofdverpleegkundige in het sneeuw-witte verpleegstersuniform kwam op haar af lopen.